

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE privind aprobarea programului de susținere a producției de tomate în spații protejate pentru anul 2023

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale

Criza energetică are un impact deosebit asupra sectorului agricol cuantificat, atât prin creșteri semnificative ale prețurilor, cât și prin dificultăți majore în aprovizionarea producătorilor agricoli cu cele necesare pentru menținerea culturilor de tomate în spații protejate, astfel încât să poată fi asigurat necesarul de consum al populației în extrasezon.

Situația determinată de creșterea prețului pe piață la energie și gaze naturale și efectele negative majore provocate asupra prețului resurselor materiale utilizate în agricultură, precum produse fertilizante, produse de protecția plantelor și motorină, are efecte negative raportate în creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și implicit a prețurilor pe piață a tomatelor.

Datele statistice privind suprafețele cultivate cu tomate în spații protejate și producțiile obținute au prezentat un trend descrescător, datorită, în principal, a cheltuielilor mari cu încălzirea. Condițiile pedoclimatice ale țării noastre fac ca interesul și posibilitățile producătorilor agricoli de a cultiva tomate în spațiile protejate în perioada de extrasezon să fie reduse în lipsa unei susțineri financiare.

Conform datelor INS, în perioada 2020 - 2021, situația culturii de tomate cultivate în spații protejate se prezintă astfel:

- anul 2020: suprafața cultivată a fost de 1.786 hectare, producția de 68.788 tone;
- anul 2021: suprafața cultivată a fost de 1.776 hectare, producția de 67.564 tone.

Din analiza datelor privind schimburile comerciale cu tomate în perioada 2021-2022 s-au constatat solduri anuale negative la culturile de tomate, ceea ce impune creșterea producției interne de tomate.

	2020				
	IMPORT		EXPORT		sold
	tone	mii €	tone	mii €	mii €
2021	158.016,8	231.921,3	2.218,341	1.978,791	-22.9942
Ian - sept 2022	61.011,55	93.455,3	2.807,981	2.421,191	-91.034,1

Date INS - prelucrate de MADR

Activitatea de producție în spații protejate asigură obținerea de produse proaspete și de calitate în extrasezon și contribuie la dezvoltarea lanțului scurt de aprovizionare.

În același timp, gradul redus de asociere al producătorilor agricoli din sectorul legumicol și lipsa forței de negociere în relația cu retail-ul au condus la valorificarea producției la prețuri mici, situate sub nivelul costului de producție.

La solicitarea structurilor asociative reprezentative din sectorul legumicol și în urma consultărilor cu acestea, s-a convenit asupra continuării susținerii culturii de tomate în spații protejate și în anul 2023, astfel încât să se asigure necesarul de produse proaspete, pentru consumul în extrasezon.

În acest context, în anul 2023 se impune susținerea financiară a culturii de tomate cultivate în spații protejate, a căror producție este deficitară, în timp ce necesarul de produse în extrasezon este în creștere.

2.3. Schimbări preconizate

Prezenta hotărâre stabilește o schemă transparentă de ajutor de minimis, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/316 al Comisiei din 21 februarie 2019, respectiv acordarea unui ajutor de minimis pentru susținerea producției de tomate în spații protejate, pentru anul 2023.

Schema de ajutor de minimis se aplică pe întreg teritoriul României, în anul 2023, pentru susținerea producției de tomate în spații protejate cultivate în ciclul I de producție.

Schema de ajutor de minimis se acordă întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, pentru susținerea producției de tomate în spații protejate.

Autoritățile competente responsabile cu implementarea schemei sunt direcțiile pentru agricultură județene și respectiv a municipiului București, structurile teritoriale ale Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, respectiv centrele locale/județene și respectiv ale municipiului București și oficiile fitosanitare din cadrul Autorității Naționale Fitosanitare.

Cererile de ajutor de minimis se depun la direcțiile pentru agricultură județene și respectiv a municipiului București.

Beneficiarii acestui sprijin financiar sunt:

- producătorii agricoli persoane fizice care dețin atestat de producător emis în baza Legii nr.145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, valabil până la data plății ajutorului de minimis;
- producătorii agricoli persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, constituite potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016;
- producătorii agricoli persoane juridice.

Pentru a fi eligibili, producătorii agricoli trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

- a)** să solicite ajutorul de minimis prevăzut de prezenta hotărâre;
- b)** să utilizeze o suprafață cumulată de minimum 1.000 mp, cultivată exclusiv cu tomate în spații protejate.
- c)** să marcheze suprafața prevăzută la lit.b), la loc vizibil, cu o placă indicator, pe care să se găsească inscripția "Program susținere tomate în spații protejate, anul 2023, beneficiar numărul, Direcția pentru Agricultură a Județului/ Municipiului București", cu dimensiunea minimă recomandată de 50 cm/70 cm;
- d)** să obțină o producție de minimum 3 kg tomate/mp și să valorifice o cantitate de tomate de minimum 3.000 kg, de pe suprafața de 1000 mp;
- e)** să fie înregistrați în evidențele Registrului agricol deschis la primăriile în a căror rază administrativ-teritorială se află suprafețele cultivate cu tomate în spațiile protejate, în anul 2023;
- f)** să dețină Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, completat începând cu data înființării culturii și avizat de OFJ;
- g)** să facă dovada obținerii producției minime realizate, prin documente justificative în funcție de forma de organizare;
- h)** să obțină tomate care nu depășesc conținutul maxim aplicabil reziduurilor de pesticide

Pentru suprafața utilizată de 1000 mp, se acceptă o diferență de -50 mp rezultați în urma stabilirii suprafeței înființate cu tomate, ținând cont de faptul că spațiile protejate sunt prevăzute cu căi de acces și zone pentru utilizarea dispozitivelor de încălzire.

Dovada obținerii producției de tomate cultivate în spații protejate o constituie copia rapoartelor fiscale de închidere zilnică/factura/fila/filele din carnetul de comercializare.

Documentele justificative menționate mai sus, precum și copia Registrului de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor, completat la zi și avizat de oficiul fitosanitar județean se depun la direcțiile pentru agricultură județene și respectiv a municipiului București.

Sprrijinul financiar se acordă beneficiarilor care îndeplinesc condițiile de eligibilitate.

Valoarea maximă în euro a sprijinului financiar de ajutor de minimis este de 3000 euro /1000mp/beneficiar și se acordă în lei, la cursul de schimb stabilit de către Banca Centrală Europeană la data de 30 septembrie 2022.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis care se acordă unei întreprinderi/întreprinderi unice nu poate depăși suma de 20.000 euro pe durata a trei exerciții financiare, în cursul exercițiului financiar actual, respectiv anul depunerii cererii, și în cele două exerciții financiare precedente, conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul de minimis în sectorul agricol.

Sumele reprezentând ajutoare de minimis se plătesc beneficiarilor într-o singură tranșă, în anul 2023.

Resursele financiare necesare aplicării schemei de ajutor de minimis prevăzute de prezenta hotărâre sunt în sumă de 262.999 mii lei, reprezentând echivalentul a 53,142 mil. euro .

La depunerea cererii, direcțiile pentru agricultură județene și respectiv a municipiului București în prezența potențialilor beneficiari, verifică sumele rămase și potențial a fi primite prin prezenta schemă de ajutor de minimis, până la concurența sumei de 20.000 euro.

Cererile pot fi transmise și prin mijloace electronice și/sau poștă/curierat, situație în care rezultatul verificărilor se comunică prin mijloace de informare electronică/poștă/curierat, după caz, înainte de înregistrarea cererii de înscriere, iar dovada transmiterii va fi atașată la cererea de înscriere în program.

La stabilirea termenelor pentru implementarea programului s-au avut în vedere diferențele între perioadele de coacere ale tomatelor, în funcție de soiuri/hibrizi, dar și de condițiile pedoclimatice specifice țării noastre. La acestea s-au adăugat costurile mari cu resursele materiale necesare pentru asigurarea condițiilor optime aferente fructificării tomatelor.

Proiectul de act normativ mai prevede:

- efectuarea verificării pentru stabilirea suprafeței înființată cu tomate și evaluarea producției de tomate înainte de recoltare de către echipe mixte DAJ-APIA;
- controlul respectării normelor privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor de către inspectorii fitosanitari oficiali;
- prelevarea de probe, prin sondaj și inopinat, în vederea efectuării analizelor de laborator pentru determinarea conținuturilor maxime aplicabile reziduurilor de pesticide atât la recoltare cât și la valorificare;
- modalitatea de comunicare/transmitere a situațiilor privind beneficiarii, sumele necesare reprezentând sprijin financiar, sumele aprobate cu încadrarea în bugetul maxim alocat schemei, între DAJ și MADR;
- dispoziții cu privire la recuperarea sumelor în cazul nerespectării de către beneficiari a condițiilor prevăzute de actul normativ.
- stabilirea formularului de cerere, a registrului de tratamente fitosanitare și a situațiilor centralizatoare cu beneficiarii și sumele necesare și aprobate.

Acordarea ajutorului reglementat de prezenta hotărâre va contribui la sporirea interesului producătorilor agricoli în dezvoltarea exploatașilor agricole și satisfacerea dorinței consumatorilor de a achiziționa tomate proaspete și de calitate dezvoltându-se astfel lanțul scurt de aprovizionare.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a **Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Fermierii vor primi ajutorul de minimis pentru tomate cultivate în ciclul I de producție.

3.2. Impactul social

Creșterea interesului producătorilor agricoli pentru producerea de tomate în perioada de extrasezon, precum și sporirea veniturilor rezultate din această activitate.

În acest fel se evită depopularea spațiului rural, precum și atragerea tinerilor în spațiul rural

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Ajutoarele de stat din agricultură sunt excluse de la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
Nu este cazul						
4.8. Alte informații						
Resursele financiare necesare aplicării schemei de ajutor de minimis prevăzute de prezenta hotărâre sunt în sumă 262.999 mii lei, reprezentând echivalentul a 53,142 mil. euro și se asigură din bugetul aprobat Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2023, la capitolul 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare“, titlul 51 "Transferuri între unități ale administrației publice", articolul 51.01 "Transferuri curente", alineatul 51.01.01 "Transferuri către instituții publice", direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București, care asigură sumele necesare acordării schemei de la capitolul 83.10 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare", titlul 40 "Subvenții", articolul 40.15 "Sprijinirea producătorilor agricoli.						
Sumele sunt prevăzute în bugetul MADR aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr.368/2022						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
Regulamentul (UE) nr. 1.408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol, modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2019/316 al Comisiei din 21 februarie 2019

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.

5.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au avut loc consultări cu reprezentanții formelor asociative reprezentative din sectorul legume-fructe, respectiv Sindicatul Producătorilor Agricoli Olt, Organizația Interprofesională Națională PRODCOM Legume-Fructe, Grupul de producători Cooperativa Agricolă Bioprod Colibași, Cooperativa Agricolă Rusticus Băleni, Asociația Forța Fermierilor, Cooperativa Agricolă Glodeanu Sărat Buzău, Asociația Națională a Tinerilor Producători de Legume Matca Galați, Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Legumicultură Buzău și Direcțiile pentru agricultură județene.

Consultările au avut în vedere reprezentativitatea structurilor asociative din sectorul legumicol, precum și activitatea pe care acestea o desfășoară în beneficiul producătorilor și a relațiilor pe filiera de produs.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul este supus spre consultare Asociației Comunelor din România

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Se avizează de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 13 decembrie 2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin direcțiile pentru agricultură județene, respectiv a municipiului București, centrele județene/locale APIA și Oficiile județene fitosanitare.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens am elaborat prezentul *proiect de Hotărâre privind aprobarea programului de susținere a producției de tomate în spații protejate pentru anul 2023*, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Petre DAEA

Avizăm favorabil:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL FINANTELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

MARIAN CĂTĂLIN PREDOIU